

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0262/2012

25.7.2012

RAPORT

Audiovisuaalteoste levitamine interneti kaudu Euroopa Liidus
(2011/2313(INI))

Kultuuri- ja hariduskomisjon

Raportöör: Jean-Marie Cavada

RR\910288ET.doc

PE480.505v02-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	16
TÖÖSTUSE, TEADUSUURINGUTE JA ENERGEETIKAKOMISJONI ARVAMUS	18
ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS.....	22
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	27

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

audiovisuaalteoste levitamise kohta interneti kaudu Euroopa Liidus (2011/2313(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 167,
- võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Hariduse, Teaduse ja Kultuuri Organisatsiooni (UNESCO) 20. oktoobril 2005. aastal vastuvõetud konventsiooni kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise kohta,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 21, mille kohaselt annavad kultuuri- ja loomesektorid olulise panuse võitluse diskrimineerimise kõikide vormidega, sealhulgas rassismi ja ksenofoobiaga,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2010. aasta direktiivi 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv)¹,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 8, mille kohaselt tuleb tagada isikuandmete kaitse,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. novembri 2006. aasta otsust nr 1718/2006/EÜ toetusprogrammi rakendamise kohta Euroopa audiovisuaalsektoris (MEDIA 2007)²,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2005. aasta soovitusi filmipärandi ja sellega seotud tööstustegevuse konkurentsivõime kohta³,
- võttes arvesse komisjoni 24. augusti 2006. aasta soovitusi kultuurimaterjali digiteerimise, sellele sidusjuurdepääsu tagamise ja selle digitaalse säilitamise kohta⁴
- võttes arvesse komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatist „Euroopa 2020. aastal: aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” (COM(2010)2020),
- võttes arvesse komisjoni 26. augusti 2010. aasta teatist „Euroopa digitaalne tegevuskava” (COM(2010)0245),
- võttes arvesse oma 12. mai 2011. aasta resolutsiooni kultuuri- ja loomemajanduse

---

¹ ELT L 95, 15.4.2010, lk 1.

² ELT L 327, 24.11.2006, lk 12.

³ ELT L 323, 9.12.2005, lk 57.

⁴ ELT L 236, 31.8.2006, lk 28.

- potentsiaali rakendamise kohta¹,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
  - võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni ning õiguskomisjoni arvamusi (A7-0262/2012),
- A. arvestades, et digitaalajastu pakub juba iseenesest laialdasi võimalusi teoste loomiseks ja levitamiseks, kuid on ka tohutu proovikivi;
- B. arvestades, et turu areng on mitmel viisil loonud vajaliku majanduskasvu ja kultuurisisu, mis on kooskõlas ühtse turu eesmärkidega;
- C. arvestades, et tänapäeval on tarbijale suunatud sisu rohkem kättesaadav kui kunagi varem;
- D. arvestades, et on hädavajalik suurendada Euroopa audiovisuaalsektori konkurentsivõimet sidusteenuste toetamise kaudu, edendades samas Euroopa kultuuri, keelelist ja kultuurilist mitmekesisust ning meedia pluralismi;
- E. arvestades, et autoriõigus on äärmiselt oluline õiguslik vahend, mis annab õiguste omajatele teatud ainuõigused ning kaitseb neid õigusi, võimaldades kultuuri- ja loomemajandusel kasvada ja majanduslikult edeneda ning säilitada samal ajal ka töökohti;
- F. arvestades, et õigusraamistiku muudatused, mis hõlbustavad teosega seotud õiguste omandamist, soodustaksid teoste Euroopa Liidu sisest vaba liikumist ning aitaksid tugevdada Euroopa audiovisuaaltööstust;
- G. arvestades, et Euroopa ringhäälinguettevõtetele on väga tähtis osa Euroopa loovtööstuse edendamisel ja kultuurilise mitmekesisuse kaitsmisel ning et ringhäälinguettevõtted rahastavad Euroopa audiovisuaalsete originaalteoste tootmist rohkem kui 80% ulatuses;
- H. arvestades, et filmide näitamine kinos moodustab jätkuvalt olulise osa filmitulust ja avaldab märkimisväärselt stimuleerivat mõju filmi edule nõudevideo platvormidel;
- I. arvestades, et audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi artikli 13 lõige 1 moodustab aluse tellitavate audiovisuaalmeedia teenuste rahastamise ja edendamise kohustuste kehtestamiseks, kuna ka need täidavad ülitähtsat rolli kultuurilise mitmekesisuse edendamisel ja kaitsmisel;
- J. arvestades, et Euroopa ringhäälinguettevõtted vajavad digitaalses konvergeerivas mitmeliigiliste multimeediaplatvormidega keskkonnas paindlikke ja tulevikku suunatud õiguste andmise süsteeme, mis võimaldavad tõhusat õiguste andmist ka ühest kohast; arvestades, et Põhjamaades on sellised paindlikud õiguste andmise süsteemid juba aastakümneid olemas;

---

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0240.

- K. arvestades, et on hädavajalik tagada audiovisuaalteoste seadusliku internetipõhise atraktiivse ja mitmekesise pakkumise väljaarendamine ja veelgi edendada selliste teoste lihtsat levitamist ning see tagada, vähendades võimalikult palju takistusi litsentsimisele, muu hulgas piiriülesele litsentsimisele; rõhutab ka vajadust hõlbustada sisu kasutamist, eelkõige selle eest tasumist;
- L. arvestades, et tarbijad nõuavad üha laialdasemat juurdepääsu filmidele internetis, sõltumata teenuseplatvormi geograafilisest asukohast;
- M. arvestades, et audiovisuaalteoseid levitatakse Euroopas juba praegu piiriüleselt vabatahtliku üleeuroopalise litsentsi alusel ja selle edasiarendamine võiks vastava nõudluse olemasolul olla üks võimalikest tegutsemissuundadest; arvestades, et digitaalsel siseturul peavad ettevõtjad teoste kasutamisel arvestama tarbijate erinevate keeleliste ja kultuuriliste eelistustega, mis väljenduvad ELi kodanike eri valikutel audivisuaalteoste tarbimisel siseturul;
- N. arvestades, et audiovisuaalteoste levitamine internetis on suurepärane võimalus Euroopas räägitavate keelte oskuse parandamiseks, ning arvestades, et seda eesmärki saab saavutada originaalteoste levitamise abil ning võimaldades audiovisuaalteoste tõlkimist eri keeltesse;
- O. arvestades, et Euroopa digitaalses ruumis on nii õiguste omajate kui ka tarbijate jaoks esmatähtis tagada autoriõiguste ja nendega kaasnevate õiguste kasutamisel õiguskindlus liikmesriikide vahel õigusnormide parema koordineerimise abil;
- P. arvestades, et audiovisuaalsektori juriidilise raamistiku tugevdamine Euroopas aitab veelgi enam kaitsta sõna- ja mõttevabadust ning toetab Euroopa Liidu demokraatlikke väärtusi ja põhimõtteid;
- Q. arvestades, et on vaja võtta konkreetseid meetmeid Euroopa filmipärandi ja audiovisuaalpärandi kaitsmiseks, eelkõige sisu digiteerimise edendamise teel ning hõlbustades kodanike ja kasutajate juurdepääsu Euroopa filmipärandile ja audiovisuaalpärandile;
- R. arvestades, et teoste identifitseerimise ja märgistamise süsteemi loomise abil oleks võimalik aidata kaasa õiguste omajate kaitsmisele ja ebaseadusliku kasutuse piiramisele;
- S. arvestades, et audiovisuaalteenuste kättesaadavuse tagamisel on põhimõttelise tähtsusega teabe- ja sidevõrkude neutraalsuse säilitamine ning meediaplatvormide ja väljundite tehnoloogiliselt neutraalse kujundamise tagamine ning väljendusvabaduse edendamine ja massiteabevahendite mitmekesisuse suurendamine Euroopa Liidus ning tehnoloogilise lähenemise arvestamine;
- T. arvestades, et jätkusuutlik looming ja kultuuriline mitmekesisus on võimatu autoriõiguseta, mis kaitseb ja tasustab loomeisikuid, ning kasutajatele seadusliku juurdepääsuta kultuuripärandile; arvestades, et uued ärimudelid peaksid sisaldama tõhusaid litsentsimissüsteeme, jätkuvat investeerimist loovsisu digiteerimisse ja juurdepääsu lihtsustamist tarbijate jaoks;

- U. arvestades, et autoriõiguse või sellega kaasnevate intellektuaalomandi õiguste rikkumiste põhjuseks on suures osas potentsiaalse publiku arusaadav vajadus uue audiovisuaalse sisu järele lihtsatel ja õiglase hinnaga tingimustel ning see nõudlus ei ole veel piisavalt rahuldatud;
- V. arvestades vajadust toetada digitaalajastu reaalsusega kohanemist, eelkõige samme, mille eesmärk on vältida ettevõtjate tegevuse mujale viimist võimalikult vähest õiguste kaitset pakkuva õiguskorra otsinguil;
- W. arvestades, et on aus, kui kõigi lepingutega nähakse autoritele ette õiglase tasu nende teoste mis tahes kasutuse eest, sealhulgas kasutuse eest internetis;
- X. arvestades tungivat vajadust, et komisjon teeks ettepaneku õiguste kollektiivset haldamist ja kollektiivse esindamise organisatsioone käsitleva direktiivi kohta, et suurendada usaldust kollektiivse esindamise organisatsioonide vastu, võttes meetmeid, millega suurendada tõhusust, parandada oluliselt läbipaistvust, edendada head valitsemistava ja tõhusat vaidluste lahendamist;
- Y. arvestades, et õiguste kollektiivne haldamine on hädavajalik meede ringhäälinguorganisatsioonidele, kellel on vaja igapäevaselt tegeleda suure hulga õiguste hankimisega, seetõttu tuleks ette näha tõhusad litsentsimehhanismid tellitava audiovisuaalse materjali kasutamiseks veebikeskkonnas;
- Z. arvestades, et kultuurikaupade ja -teenuste maksustamine tuleb kohandada digitaalajastule vastavaks;
- AA. arvestades, et meediakasutuse kronoloogia põhimõttega kaasneb üldine tasakaal audiovisuaalsektoris, mis võimaldab tagada audiovisuaalteoste tõhusa levieelse rahastamise;
- AB. arvestades, et meediakasutuse kronoloogia põhimõte leiab suurenevat konkurentsi digitaalsete teoste kättesaadavuse ja meie arenenud teabeühiskonna poolt tagatud vahetu levitamise võimaluste suurendamise tõttu;
- AC. arvestades, et liit peaks kasutama sidusat lähenemist tehnoloogiaküsimustele ja parandama digitaalajastul kasutatavate süsteemide koostalitlusvõimet;
- AD. arvestades, et õigus- ja eelarveraamistik peaks soosima ettevõtjaid, kes edendavad selliste audiovisuaalteoste levitamist internetis, millel on majanduslik väärtus;
- AE. arvestades, et puudega inimeste juurdepääs meediale on ülimalt tähtis ning seda tuleks hõlbustada puudega inimestele kohandatud programmide abil;
- AF. arvestades, et on äärmiselt oluline suurendada teadus- ja arendustegevuse mahtu tehnika arendamiseks, mis tooks kaasa puudega inimestele suunatud teenuste automatiseeritud haldamise, eelkõige tänu nn hübriidringhäälingule;
- 1. tunnistab internetituru killustatust, mille tunnuseks on näiteks tehnoloogilised takistused, keerukas litsentside andmise kord, erinevused makseviisides, selliste tähtsate

elementide nagu e-allkirja koostalitluse puudumine ning erinevused teatavates kaupadele ja teenustele kohaldatavates maksudes, sealhulgas käibemaksumäärades; on seetõttu veendunud, et praegu on vaja läbipaistvat, paindlikku ja ühtlustatud Euroopa tasandi lähenemisviisi, et rajada ühtset digitaalset turgu; rõhutab, et kõigi esitatud meetmetega tuleks püüda vähendada sisu litsentsimisega seotud halduskoormust ja tehingukulusid;

Seaduslik pakkumine, juurdepääs ja õiguste kollektiivne haldamine

2. rõhutab vajadust suurendada seadusliku pakkumise kvantitatiivset ja kvalitatiivset atraktiivsust ja ajakohasust ning parandada originaalheliga subtitreeritud teoste kui ka nende teoste kättesaadavust kõikides liidu ametlikes keeltes;
3. rõhutab, kui tähtis on sisu pakkumine subtiitritega võimalikult paljudes keeltes, eelkõige tellitavate videoteenuste puhul;
4. rõhutab, et üha enam on vaja soodustada atraktiivse seadusliku võrgupõhise audiovisuaalsisu pakkumist ja innovatsiooni ning sellest tulenevalt on oluline uute levitamismeetodite paindlikkus, et saaksid tekkida uued ärimudelid ning digitaalsed kaubad muutuksid kättesaadavaks kõikidele ELi kodanikele, sõltumata nende elukohaliikmesriigist, ning et sealjuures võetaks nõuetekohaselt arvesse võrgu neutraalsuse põhimõtet;
5. rõhutab, et digitaalteenused, nagu voogvideoedastus, peaksid olema kättesaadavad kõikidele ELi kodanikele, sõltumata sellest, millises liikmesriigis nad asuvad; palub komisjonil nõuda Euroopa digitaalteenuseid pakkumatelt ettevõtetelt liidu piires geograafiliste piirangute (nt IP-aadresside blokeerimise) kaotamist ning digitaalteenuste ostmise võimaldamist ka väljaspool tarbija päritoluliikmesriiki; palub komisjonil analüüsida kaabel- ja satelliitlevi käsitleva direktiivi¹ kohaldamist digitaallevi suhtes;
6. on seisukohal, et suuremat tähelepanu tuleks pöörata internetis levitamise platvormide ja ka internetimaksete turvalisuse parandamisele;
7. rõhutab vajadust töötada välja alternatiivsed ja uuenduslikud väikemaksete süsteemid, näiteks luua SMS-maksed või rakendused seaduslikele interneti teenuseplatvormidele, et hõlbustada tarbijate jaoks nende süsteemide kasutamist;
8. rõhutab, et internetipõhiste maksesüsteemidega seotud probleemidega, näiteks puudulik koostalitlusvõime ja mikromaksete kõrge hind tarbijatele, tuleks tegeleda ja töötada välja lihtsad, innovatiivsed ja kulutõhusad, nii tarbijatele kui ka digitaalsetele platvormidele kasulikud lahendused;
9. nõuab kasutajasõbralike maksesüsteemide valdkonnas uute lahenduste, näiteks mikromaksete väljatöötamist, ning selliste süsteemide loomist, mis võimaldavad maksta otse loomeisikutele ja mis on kasulikud nii tarbijatele kui ka autoritele;

---

¹ Direktiiv 93/83/EMÜ, EÜT L 248, 6.10.1993, lk 15.

10. rõhutab, et internetipõhine kasutamine võib kujutada endast tõelist võimalust Euroopa teoste, eelkõige audiovisuaalteoste paremaks levikuks ja levitamiseks tingimustes, kus teoste seaduslik pakkumine saab areneda tervistava konkurentsi keskkonnas, mis takistab tulemuslikult kaitstud teoste ebaseaduslikku pakkumist;
11. julgustab audiovisuaalsisu rikkaliku ja mitmekesise seadusliku levitamise arendamist, eelkõige paindlikumate leviakende kaudu; rõhutab, et õiguste omajad peaksid saama vabalt otsustada, millal nad soovivad tooteid eri platvormidel väljastada;
12. rõhutab vajadust jälgida, et praegust leviakende süsteemi ei kasutataks teoste internetis kasutamise piiramiseks, kahjustades sellega väiketootjaid ja levitajaid;
13. väljendab heameelt komisjoni otsuse üle rakendada parlamendi poolt vastu võetud ettevalmistusmeetet, mis seisneb platvormide vastastikusel täiendavusel põhinevate uute jaotusviiside puhul leviakende paindlikkuse katsetamises;
14. palub toetada strateegiaid, mis võimaldaksid Euroopa audiovisuaalsektori VKEdel hallata digitaalõigusi tõhusamalt ja jõuda nii laiema publikuni;
15. kutsub kõiki liikmesriike üles audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi artiklit 13 kiiresti siduvalt rakendama ning kehtestama tellitavatele audiovisuaalmeedia teenustele rahastamise ja edendamise kohustused ning palub komisjonil esitada parlamendile vastavalt artikli 13 lõikele 3 viivitamata põhjaliku aruande rakendamise hetkeseisu kohta;
16. tuletab meelde, et Euroopa ühtse digitaalse siseturu loomiseks on tingimata vaja kehtestada üleeuroopalised ühtsed autoriõiguste ja nendega kaasnevate õiguste kollektiivse haldamise eeskirjad, et panna piir kasvavale lahknevusele liikmesriikide õigusnormide vahel, mis üha enam raskendab piiriülest õiguste andmist;
17. toetab sellise õigusraamistiku loomist, mis hõlbustaks orbteoste digiteerimist ja piiriülest levitamist ühtsel digitaalsel turul, kuna see on üks tähtsamaid meetmeid Euroopa digitaalarengu tegevuskavas, mis on osa strateegiast „Euroopa 2020”;
18. märgib, et piiriüleste teenuste areng on täiesti võimalik, kui kaubanduse platvormid on valmis omandama õigusi lepingulistel alustel ühel või mitmel territooriumil, sest tuleb meeles pidada, et territoriaalsed süsteemid on audiovisuaalsektori loomulikud turud;
19. rõhutab vajadust luua õiguskindlus küsimuses, millise riigi õigussüsteemi kasutatakse õiguste määramiseks piiriülese levitamise korral, ning teeb ettepaneku, et kohaldatava õiguse määramise aluseks võiks olla ettevõtte põhitegevuse asukoht ja peamise tulu päritolukoht;
20. kinnitab taas liikmesriikide vahel tugevdatud ja tõhusa piiriülese audiovisuaalteoste elektroonilise levitamise eesmärki;
21. soovib ELi tasandil kasutusele võtta tervikliku lähenemisviisi, mis hõlmaks õiguste omajate, interneti levitamisplatvormide ja internetiteenuste pakkujate tugevamat

- koostööd, et edendada kasutajasõbralikku ja konkurentsivõimelist juurdepääsu audiovisuaalsele sisule;
22. toonitab vajadust tagada paindlikkus ja koostoimimisvõime audiovisuaalteoste levitamisel digitaalsete platvormide kaudu, et reageeringuna turunõudlusele laiendada audiovisuaalteoste seaduslikku internetis levitamist ning edendada piiriülest juurdepääsu muudest liikmesriikidest pärit sisule, tagades samal ajal autoriõiguse järgimise;
  23. kiidab heaks komisjoni ettepaneku uue programmi „Loov Euroopa” kohta, milles rõhutatakse, et internetil on audiovisuaalteoste levitamisele ka heas mõttes suur mõju, sest see aitab eeskätt jõuda uute sidusrühmadeni nii Euroopas kui ka väljaspool Euroopat ning suurendab sotsiaalset ühtekuuluvust;
  24. rõhutab võrgu neutraalsuse olulisust lairibavõrkudele võrdse ligipääsu tagamisel, mis on keskse tähtsusega kvaliteetsete seaduslike internetipõhiste audiovisuaalteenuste tagamisel;
  25. rõhutab, et liikmesriikide ja ELi piirkondade vaheline digitaalne lõhe on tõsine digitaalse ühtse turu arengut pärssiv tegur; nõuab seetõttu lairibahenduse laiendamist üle kogu ELi, et parandada e-teenuste ja uute tehnoloogiate kättesaadavust;
  26. tuletab meelde, et ärieesmärgil kasutamise korral kantakse õigused üle audiovisuaaltootjale, kes tugineb autoriõiguse alusel antud ainuõiguste tsentraliseerimisele audiovisuaalteoste rahastamise, tootmise ja levitamise organiseerimiseks;
  27. tuletab meelde, et „üldsusele edastamise” ja „üldsusele kättesaadavaks tegemise” ainuõiguste ärieesmärgil kasutamisega püütakse kaubandusliku edu korral luua rahalisi vahendeid, et rahastada tulevast projektide tootmist ja levitamist ning edendada seega mitmekesise ja püsiva uute filmide pakkumise olemasolu;
  28. palub komisjonil esitada seadusandliku algatuse autoriõiguste kollektiivse haldamise kohta, mille eesmärk on parandada autoriõiguste kollektiivse haldamise ühingute aruandluskohustust, läbipaistvust ja juhtimist, tagada tõhusad vaidluste lahendamise süsteemid ning selgitada ja lihtsustada muusikasektori litsentsisüsteeme; rõhutab sellega seoses vajadust eristada selgelt eri tüüpi sisude litsentsimise korda, eriti audiovisuaal-/kinematograafiateoste ja muusikateoste puhul; tuletab meelde, et audiovisuaalteoste litsentsimine toimub eraldiseisvate lepinguliste kokkulepete alusel, mõnel juhul koos tasunõuete kollektiivse haldamisega;
  29. rõhutab, et komisjoni aruandes direktiivi 2001/29/EÜ¹ kohaldamise kohta tuvastati liikmesriikides erinevusi artiklite 5, 6 ja 8 sätete rakendamisel, millega kaasnevad liikmesriikide kohtute erinevad tõlgendused ja otsused; märgib, et need on muutunud audiovisuaalsektorit käsitleva kohtupraktika osaks;

---

¹ EÜT L 167, 22.6.2001, lk 10.

30. palub komisjonil jätkata ranget järelevalvet direktiivi 2001/29/EÜ kohaldamise üle ning parlamendile ja nõukogule regulaarselt aruannete esitamist järelevalve tulemuste kohta;
31. kutsub komisjoni üles pärast kõikide oluliste sidusrühmadega konsulteerimist direktiivi 2001/29/EÜ läbi vaatama, et sõnastada artiklite 5, 6 ja 8 sätted täpsemalt ning tagada liidu tasandil infoühiskonnas autoriõiguste kaitse õigusraamistiku ühtlustamine;
32. toetab järjekindlate Euroopa seaduste kehtestamist kollektiivse esindamise organisatsioonide hea juhtimise ja läbipaistvuse ning tõhusa vaidluste lahendamise mehhanismi kohta;
33. rõhutab, et õiguste andmise lihtsustamine ja eelkõige audiovisuaalteoste muusikaga seotud internetipõhiste õiguste liitmine edendaks siseturgu, ja kutsub komisjoni üles võtma seda kavandatavas autoriõiguste kollektiivset haldamist käsitlevas õigusaktis asjakohaselt arvesse;
34. juhib tähelepanu sellele, et massiteabevahendite jätkuv üksteisele lähenemine nõuab uusi lahendusviise lisaks autoriõigusele ka meediaõiguse valdkonnas; palub komisjonil tehnoloogia uusimaid muutusi arvesse võttes välja selgitada, kuivõrd ajakohased on veel eri eeskirjad lineaarsete ja mittelineaarsete teenuste kohta audiovisuaalmeedia teenuste direktiivis 2010/13/EL;
35. vaatamata sellele, et vahetegemine lineaarsete ja mittelineaarsete teenuste vahel on muutumas üha tarbetumaks, peab asjakohaseks reklaamipiiranguid lastele pakutavate lineaarsete teenuste ning uudiste ja teabesaadete puhul; soovitab aga mõelda reklaamiaja programmi- ja platvormiüleste arvestussüsteemide uutele vormidele, mille abil luuakse stiimulid kvaliteetse sisu esitamiseks, mis suurendaks ühteaegu nii lineaarsete programmide kvaliteeti kui ka internetiteenuste mitmekesisust, vähendamata erasektori ringhäälinguteenuste pakkujate tulusid;
36. rõhutab, et territoriaalsete tootmise ja levitamise skeemide kasutamise võimalus peaks digitaalses keskkonnas kehtima jääma, kuna audiovisuaalturu korralduse niisugune vorm näib olevat Euroopa audiovisuaal- ja kinematograafiateoste rahastamise alus;
37. palub komisjonil esitada analüüsi selle kohta, kas vastastikuse tunnustamise põhimõtet saaks digitaalsete kaupade suhtes kohaldada samamoodi nagu füüsiliste kaupade suhtes;

Identifitseerimine

38. on arvamusel, et uusi tehnoloogiaid võiks kasutada õiguste selgitamise lihtsustamiseks; tunneb sellega seoses heameelt audiovisuaalteose rahvusvahelise standardnumbri (ISAN) algatuse üle, mis muudab lihtsamaks audiovisuaalteoste ja õiguste omajate tuvastamise; kutsub komisjoni üles kaaluma ISAN-süsteemi ulatuslikumat kasutamist hõlbustavate meetmete rakendamist.

Omavoliline kasutamine

39. kutsub komisjoni üles tagama õiguskindluse voogedastuse kaudu pakutavaid teenuseid kasutavatele veebikülastajatele ning arutama võimalusi, kuidas takistada tasulistes ebaseaduslikku materjali allalaadivates ja voogedastavates platvormides maksesüsteemide kasutamist ja nende teenuste rahastamist reklaamide abil;
40. kutsub liikmesriike üles edendama autori- ja kaasnevatest õigustest kinnipidamist ning võitlema teoste omavolilise kättesaadavaks tegemise ja levitamise vastu, sh voogedastusena;
41. juhib tähelepanu, et üha enam kerkib esile sotsiaalse võrgustiku platvorme, kus pakutakse kasutajatele võimalust toetada rahaliselt mõne filmi või dokumentaalfilmi tootmist, mis annab neile selle loomises osalemise tunde, kuid rõhutab, et nii lühikeses perspektiivis ei ole tõenäoline, et selline rahastamisviis võiks asendada traditsioonilisi rahastamisallikaid;
42. tunnistab, et internetis autoriõiguste rikkumine jääb probleemiks isegi siis, kui on olemas seaduslikud alternatiivid, ning seega peaks autoriõigustega kaitstud kultuurimaterjalide seaduslikku internetis kättesaadavust täiendama autoriõiguste arukam jõustamine internetis, kusjuures järgitaks täielikult põhiõigusi, iseäranis teabe- ja sõnavabadust, isikuandmete kaitset ja eraelu puutumatus ning pelga edastamise põhimõtet;
43. palub komisjonil edendada õiguskindlust, kui ta vaatab läbi direktiivi 2004/48/EÜ, mis on loodud analoogse turu jaoks, et teha vajalikud muudatused tõhusate lahenduste väljatöötamiseks digitaalturu jaoks;

Tasu

44. tuletab meelde, et õiguste omanikele tuleb tagada audiovisuaalse sisu internetis levitamise eest kohane tasu; märgib, et kuigi seda õigust tunnustatakse Euroopa tasandil alates 2001. aastast, ei ole ikka veel tagatud kohane tasu internetis kättesaadavaks tehtud teoste eest;
45. on seisukohal, et see tasu peaks aitama soodustada loovust, suurendada Euroopa konkurentsivõimet ning võtta arvesse asjaomase valdkonna iseärasusi, mitmesuguste sidusrühmade huve ning vajadust tunduvalt lihtsustada litsentside andmise korda; kutsub komisjoni üles edendama koostöös kõikide sidusrühmadega nõ alt üles lahendusi, et jätkata konkreetsete ELi õigusnormide täiustamist;
46. toetab põhimõtet, mille kohaselt on hädavajalik tagada autoritele ja esitajatele tasu, mis oleks õiglane ja proportsionaalne nende teoste kõikide kasutusvormide, eelkõige internetipõhise kasutamise ulatusega; kutsub liikmesriike seetõttu üles keelustama kõnealuse põhimõttega vastuolus olevad väljaostulepingud;
47. palub komisjonil kiiremas korras esitada uuringu, milles käsitletakse riiklikul tasandil kasutatavate autorite ja esitajate tasustamise eri mehhanismide erinevusi, et koostada parimate tavade loetelu;

48. nõuab autorite ja esitajate ning tootjate läbirääkimispositsiooni tasakaalustamist, pakkudes autoritele ja esitajatele võõrandamatut õigust tasule nende teoste igal kujul kasutamise eest, sealhulgas jätkuvat tasustamist juhul, kui nad on loovutanud oma ainuõigusliku üldsusele kättesaadavaks tegemise õiguse tootjale;
49. nõuab, et võetaks meetmeid, millega tagatakse õiguste omajate õiglane tasustamine audiovisuaalteoste levitamise, taasedastamise või -ülekandmise korral;
50. leiab, et parim viis tagada õiguste omajale piisav tasu on teha seda eelistatult kas kollektiivläbirääkimiste kokkulepete (sealhulgas kokkulepitud standardlepingud), laiendatud kollektiivlitsentside või kollektiivse esindamise organisatsioonide kaudu;

Litsentsimine

51. juhib tähelepanu asjaolule, et autoriõiguseid käsitlev ühenduse õigustik ei välista iseenesest vabatahtlikke mitut territooriumi hõlmavaid või üleeuroopalisi litsentsimismehhanisme, kuid et kultuurilised ja keelelised erinevused liikmesriikide vahel, samuti ka erinevused siseriiklike eeskirjade, sh intellektuaalomandiga mitteseotud eeskirjade vahel, tingivad vajaduse paindliku ja täiendava Euroopa tasandi lähenemisviisi järele, et liikuda edasi digitaalse ühtse turu suunas;
52. rõhutab, et mitut territooriumi hõlmavad või üleeuroopaalsed litsentsimismehhanismid peaksid jääma vabatahtlikuks ning liikmesriikidevahelised keelelised ja kultuurilised erinevused, nagu ka muutused autoriõigusega mitteseotud siseriiklikes eeskirjades, on omamoodi proovikiviks; usub seetõttu, et on vaja võtta kasutusele paindlik käsitusviis üleeuroopalise litsentsimismehhanismi osas, kaitstes samal ajal õiguste omajaid ning edendades digitaalset ühtset turgu;
53. on arvamusel, et kui audiovisuaalteoste digitaalsel ühtsel turul on võimalik ergutada ja edendada jätkusuutlikku mitut territooriumit hõlmavat litsentsimist, peaks see hõlbustama turupõhiseid algatusi; rõhutab, et digitaaltehnoloogiad pakuvad uusi ja innovatiivseid võimalusi selliste tööde pakkumise kohandamiseks ja rikastamiseks iga turu puhul ning tarbijanõudlusele vastamiseks, sh kohandatud piiriüleste teenuste valdkonnas; nõuab niisuguste digitaaltehnoloogiate paremat ärakasutamist, mis peaksid kujutama endast hoolauda nii audiovisuaalteoste seadusliku pakkumise mitmekesistamisele kui ka mitmekordistumisele;
54. on seisukohal, et on vaja ajakohast teavet litsentside andmise tingimuste, litsentsiomanike ja repertuaaride kohta ning vaja on ulatuslikke uuringuid Euroopa tasandil, et suurendada läbipaistvust, välja selgitada probleemid ning leida selged, tõhusad ja asjakohased mehhanismid nende lahendamiseks;
55. märgib, et audiovisuaalteoste kommertskasutusega seotud õiguste administreerimist digitaalajastul võiks lihtsustada, kui liikmesriigid edendaksid tõhusat ja läbipaistvat litsentsimist, sealhulgas vabatahtlikku laiendatud kollektiivset litsentsimist, kus see pragu veel puudub;

56. märgib, et oleks kasulik avada kultuurivaldkonna ametnike ja liikmesriikide vaheline arutelu selliste meetmete rakendamise üle, mis võimaldaksid riiklikel registritel täiel määral ära kasutada võimalusi, mida pakub kultuuripärandisse kuuluvate teoste digitaalne tehnoloogia, sealhulgas digiteeritud teoste muul kui kommertseesmärgil distantsilt juurdepääs;
57. tunneb heameelt komisjoni peetavate konsultatsioonide üle, mis said alguse pärast roheline raamatu avaldamist, ja asjaolu üle, et komisjon tunnustab audiovisuaalsektori eripära seoses litsentsimise mehhanismidega, mis on sektori jätkuvat arengut silmas pidades olulised nii kultuurilise mitmekesisuse kui ka Euroopa tugeva audiovisuaaltööstuse edendamisel digitaalsel ühtsel turul;

Koostalitlusvõime

58. kutsub liikmesriike üles tagama, et õiguste kollektiivne haldamine põhineb tõhusatel, funktsionaalsetel ja koostalitlusvõimelistel süsteemidel;
59. kutsub komisjoni üles kaaluma võimalusi, kuidas julgustada võrguoperaatoreid standardima oma tehnilisi vahendeid ning muutma praegust suundumust võtta ettevõtjatelt ära vastutus tarbijakaitse küsimustes, kuidas rakendada intellektuaalomandi õigusi ja tagada eraelu puutumatus kaitse internetis;

Käibemaks

60. rõhutab vajadust algatada arutelu liikmesriikides kohaldatavate käibemaksumäärade lahknevuse üle ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles selles valdkonnas oma meetmeid koordineerima;
61. rõhutab, et digitaalses vormingus levitatavate kultuurikaupade ja -teenuste puhul tuleks kaaluda vähendatud käibemaksumäära kohaldamist, et kaotada lahknevus sidus- ja mittesidusteenuste vahel;
62. rõhutab vajadust kohaldada internetis ja väljaspool seda müüdavatele kultuurilistele audiovisuaalteostele sama käibemaksumäära; on arvamusel, et kultuurialasele veebisivule, mida müüb ELis asutatud pakkuja ELis elavale tarbijale, vähendatud käibemaksumäärade kohaldamine suurendaks digitaalsete platvormide atraktiivsust; tuletab sellega seoses meelde oma 17. novembri 2011. aasta resolutsiooni käibemaksu käsitlevate õigusaktide ajakohastamise kohta digitaalse ühtse turu edendamiseks¹ ja 13. oktoobri 2011. aasta resolutsiooni käibemaksu tuleviku kohta²;
63. kutsub komisjoni üles looma õigusliku raamistiku liiduvälistele audiovisuaalsetele internetiteenustele, kui need on suunatud otseselt või kaudselt liikmesriikide avalikkusele, nii et ka nende suhtes kohaldatakse samu nõudeid, mida Euroopas loodud teenuste suhtes;

Audiovisuaalteoste kaitse ja reklaam

---

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0513.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0436.

64. juhib tähelepanu sellele, millistes tingimustes toimub digitaalajastul audiovisuaalteoste restaureerimine, konserveerimine ning kultuurilistel ja pedagoogilistel eesmärkidel kättesaadavaks tegemine, ja rõhutab, et sellele küsimusele tuleks pöörata erilist tähelepanu;
65. julgustab liikmesriike kohaldama audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi ning soovib neil jälgida, kuidas Euroopa päritoluga teoseid, eriti filme ja dokumentaalfilme, tegelikult esitatakse ja edendatakse erinevate avalikkusele kättesaadavate audiovisuaalmeedia teenuste kaudu, ning rõhutab, et reguleerivad asutused peaksid tegema tihedamat koostööd filmide sihtasutustega;
66. kutsub komisjoni üles leidma mehhanisme Euroopa filmipärandi säilitamisega tegelevates asutustes hoitava arhiveeritud audiovisuaalmaterjali kättesaadavuse edendamiseks; märgib, et märkimisväärne osa Euroopa audiovisuaalmaterjalist ei ole kaubanduslikult kättesaadav põhjustel, mis on sageli seotud väheneva tarbijahuvi ja piiratud müügiajaga;
67. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles edendama lahendusi, mille eesmärk on toetada kõnealuste tööde digiteerimist, säilitamist ja kättesaadavust hariduslikel eesmärkidel, sh piiriülesele;
68. märgib Euroopa digitaalse raamatukogu Europeana tähtsust ning on seisukohal, et liikmesriigid ja kultuuriasutused peaksid pöörama suuremat tähelepanu selle kättesaadavaks ja nähtavaks tegemisele;
69. on seisukohal, et kultuuripärandi digiteerimine ja säilitamine ning sellele laiemal juurdepääsu tagamine pakub väga suuri majanduslikke ja sotsiaalseid võimalusi ning on oluline eeltingimus kultuuri ja loovusega seotud suutlikkuse suurendamisele Euroopas ning Euroopa tööstuse osalemisele selles valdkonnas; toetab seetõttu komisjoni 27. oktoobri 2011. aasta soovitusi kultuurimaterjali digiteerimise, sellele sidusjuurdepääsu tagamise ja selle digitaalse säilitamise kohta¹ ning toetab ettepanekut töötada sellega seoses välja ajakohane meetmete pakett;

Haridus

70. rõhutab digitaalkomunikatsioonide ja meediakirjanduse edendamise tähtsust kõigi ELi kodanike seas, sealhulgas eakate, puudega, nt kuulmispuudega inimeste seas, ning ühiskonnas digitaalse lõhe vähendamise tähtsust, kuna need aspektid on ühiskonnas osalemise ja demokraatliku kodakondsuse seisukohast olulised; tuleb meelde olulist osa, mida täidab siinkohal avalik-õiguslik meediateenus oma avalik-õiguslike ülesannete raames;
71. kinnitab veel kord, et uute tehnoloogiate riiklikesse õppekavadesse kaasamine on äärmiselt tähtis ning et on oluline harida kõiki, igas vanuses ELi kodanikke meedia- ja digitaalmaterjalide alal, et tagada nende pädevus nimetatud valdkondades ja sellest kasu saamine;

---

¹ ELT L 283, 29.10.2011, lk 39.

72. toonitab vajadust Euroopa ja riiklike hariduskampaaniate järele, mille eesmärk on tõsta teadlikkust intellektuaalomandiõiguste tähtsusest ning olemasolevatest seaduslikest kanalitest, mille kaudu levitatakse audiovisuaalteoseid internetis; juhib tähelepanu asjaolule, et tarbijaid tuleks nõuetekohaselt teavitada intellektuaalomandiõigustega seotud küsimustest, mis võivad esile kerkida failide jagamise kasutamisel pilvandmetötluse teenuste abil;
73. juhib tähelepanu vajadusele edastada avalikkusele jõulisemalt sõnum autoriõiguse kaitse olulisusest ja sellega seotud õiglase tasu vajalikkusest;
74. rõhutab vajadust näha ette haridusasutustele eristaatuse andmine audiovisuaalteoste kasutamiseks internetis;

Programm MEDIA aastateks 2014–2020

75. meenutab, et programm MEDIA on kujunenud iseseisvaks kaubamärgiks ja on väga tähtis, et programm MEDIA aastateks 2014–2020 seaks kõrged eesmärgid praeguse programmiperioodi vaimus;
76. rõhutab, et programmi MEDIA jätkumine täielikult audiovisuaalsektorile keskendunud eriprogrammina on äärmiselt oluline;

o

o o

77. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

SELETUSKIRI

Loovisikute loominguline eneseväljendus audiovisuaal- ja filmisektoris on keerukas nähtus, sest tegu on samaaegselt kunsti- ja tööstusharuga. Seega on oluline tagada võimalused ja vahendid Euroopa filmide levitamiseks, sest Euroopa Liit peab eelkõige tähelepanu pöörama haridusele ja kultuurile. Noorte sellesuunaline harimine on meie kohus.

Infoühiskonna areng peab nüüdsest rohkem keskenduma vastava turu arendamiseks hädavajalikule audiovisuaalloomingule.

Kultuuri- ja loomemajandus pakub Euroopa Liidus märkimisväärset arvu töökohti ning selle loodav majanduslik lisandväärtus ulatub 2,5%-ni SKPst, see näitaja on võrdne autotööstuse näitajaga.

Samuti tuleb märkida, et audiovisuaalteoste turu aluseks olev majandusmudel erineb sõltuvalt müügiterritooriumidest, kus turg jaguneb omakorda erinevate meediumide esitamiseks ette nähtud konkreetseteks leviakendeks. Nimetatud süsteemi ei tohi ohtu seada, sest see tagab hea ärilise tasakaalu kõigi sektori huvirühmade vahel.

Euroopa Liidu audiovisuaaltoodang, selle rahastamine ja levitamine toimub oma valdkonnale spetsialiseerunud suurte, keskmise suurusega ja väikeettevõtjate keeruka võrgustiku kaudu, kus igal ettevõtjal on oma eripära.

Toimiv ühtne turg pakub uusi perspektiive ja võimalusi nii tarbijatele kui ka loovisikutele ning teenusepakkujatele. Euroopa Liidu poliitika eesmärk peaks olema luua keskkond, mis soodustaks kõigile kättesaadava seadusliku teoste pakkumise väljakujunemist, innovatsiooni ja loomingut.

Enne edasiliikumist tuleb rõhutada erinevust mõistete „autori õigused” (authors’ rights) ja „autoriõigus” (copyright) vahel, millest esimene annab õigused autorile kui isikule ning teine tähistab teosega seotud kasutusõigusi.

Autorite õiguste kaitset tunnustab parlament nüüdseks igasuguste kõhklusteta ja raportööri hinnangul tuleks praegu võimalikult kiiresti tagada õiguskindlus Euroopa digitaalses internetiruumis ja jälgida, et sidus- ja mittesidusteenuseid ei koheldaks ebavõrdselt.

Õiguste omandamise lihtsustamiseks on soovitatav võtta kasutusele rahvusvaheline filmide, audiovisuaal- ja multimeediateoste identifitseerimise süsteem.

Pärast piirideta televisiooni direktiivi vastuvõtmist 1989. aastal tundus realistlik, et tänu satelliit- ja kaabellevile on võimalik täita kogu Euroopa ekraanid huvitava ja mitmekesise Euroopa päritolu audiovisuaalse sisuga. 25 aastat hiljem tuleb vaatamata toimunud digirevolutsioonile nentida, et sellesuunalist arengut ei ole toimunud.

Nagu komisjon rõhutab, on enamik audiovisuaalmeedia teenustest suunatud eelkõige ühe riigi või piiratud keelepiirkonna publikule. Sel põhjusel ei ole mõtet seada õiguslikke piiranguid mitut territooriumi, keelt või leviplatvormi puudutavate litsentsidega kauplemisele, sest kommertsnõudlus selliste litsentside järele on turu praeguses arengustaadiumis väga väike.

Seega aitaks üleeuroopalise litsentsi loomine kaasa turu monopoliseerimisele suurema ostujõuga turuosaliste poolt, kahjustades samas paljusid VKEsid, kellele Euroopa audiovisuaal- ja filmitööstus tugineb.

Uues internetikeskkonnas on esmatähtis interneti neutraalsuse küsimus. Tuleb märkida, et audiovisuaalteenuste pakkujad kasutavad internetti infosisu ja teenuste pakkumiseks üha enam. Interneti neutraalsuse põhimõtte on tähtsaim vahend, mis aitab neil oma pakkumist võimalikult suure publikuni viia. Seega tuleb ka tagada üldist huvi pakkuvate eesmärkide, näiteks meedia pluralismi ja kultuurilise mitmekesisuse saavutamine.

Sama oluline on viia Euroopa õigusaktid vastavusse interneti- ja digitaalajastu nõudmistega. On selge, et kui digitaalajastul loetakse teenusepakkujat õigussüsteemiga ühendavaks peamiseks teguriks tema asukohta, kaasneb sellega majandustegevuse mujale viimine. Seega tuleks kaaluda, kas ühendavaks teguriks võiks pidada ettevõtte põhitegevuse toimumiskohta.

Tuleb rõhutada, et kuigi õiguste kollektiivse haldamise kohustuslikuks muutmine topeltmaksimise vältimiseks ei ole audiovisuaalsektoris asjakohane, kuna teose tootja tegeleb õiguste haldamisega ise, on siiski vaja väga aktiivselt toetada Euroopa tasandil kollektiivlepingute sõlmimist autorite esindajate ja internetis teoseid levitavate platvormide vahel, et kõik saaksid jätkata oma õiguste täielikku kasutamist.

Samas tuleb märkida, et internetiteleviseiooni ajastul saavad esitajad sageli väga väikest tasu, mis tuleneb nende esituse edasist kasutust käsitlevatest lepingutest audiovisuaalteoste tootjatega.

Käimasoleva arutelu käigus tuleb rõhutada ka voogedastuse reguleerimise vajadust ja kindlasti leida lahendused, millega takistatakse juurdepääs loata saadud sisu levitavatele tasulistele platvormidele.

Arvestades terminaliseadmete peatset väljaarendamist, lihtsustub tarbija juurdepääs audiovisuaalteoste tänu otsingumootoritele tulevikus veelgi. Pakkumise plahvatusliku kasvu taustal on aga karta, et eranditult Ameerika Ühendriikide suur korporatsioonide omanduses olevate otsingulehtede prioriteetsed lingid suunavad tarbija tema riigist ning Euroopast väljaspool pakutavate veebilehtede ja teenuste juurde.

26.4.2012

TÖÖSTUSE, TEADUSUURINGUTE JA ENERGEETIKAKOMISJONI ARVAMUS

kultuuri- ja hariduskomisjonile

audiovisuaalteoste levitamise kohta interneti kaudu Euroopa Liidus
(2011/2313(INI))

Arvamuse koostaja: Maria Badia i Cutchet

ETTEPANEKUD

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon palub vastutaval kultuuri- ja hariduskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tunnistab internetituru killustatust, mille tunnuseks on näiteks tehnoloogilised takistused, keerukas lubade andmise kord, erinevused makseviisides, selliste tähtsate elementide nagu e-allkirja koostalitluse puudumine ning erinevused teatavates kaupadele ja teenustele kohaldatavates maksudes, sealhulgas käibemaksumäärades; on seetõttu veendunud, et praegu on vaja läbipaistvat, paindlikku ja ühtlustatud Euroopa tasandi lähenemisviisi, et rajada ühtset digitaalset turgu; rõhutab, et kõigis esitatud meetmetes tuleks võtta arvesse sisu litsentsimisega seotud halduskoormuse ja tehingukulude vähendamist;
2. rõhutab, et digitaalteenused, nagu voogvideoedastus, peaksid olema kättesaadavad kõikidele ELi kodanikele, sõltumata sellest, millises liikmesriigis nad asuvad; palub komisjonil nõuda Euroopa digitaalteenuseid pakkuvatelt ettevõtetelt liidu piires geograafiliste piirangute (nt IP-aadresside blokeerimise) kaotamist ning digitaalteenuste ostmise võimaldamist ka väljaspool päritoluliikmesriiki; palub komisjonil koostada analüüsi kaabel- ja satelliitlevi käsitleva direktiivi¹ kohaldamist digitaallevi suhtes;
3. palub komisjonil esitada analüüsi selle kohta, kas vastastikuse tunnustamise põhimõtet saaks digitaalsete kaupade suhtes kohaldada samamoodi nagu füüsiliste kaupade suhtes;
4. on seisukohal, et rohkem tähelepanu tuleks pöörata põhiõiguste, iseäranis teabe- ja sõnavabaduse, isikuandmete kaitse ja eraelu puutumatuse austamisele ning interneti levitamispõlvormidele, sealhulgas internetimaksetele;

---

¹ Direktiiv 93/83/EMÜ.

5. rõhutab, et üha enam on vaja soodustada seadusliku ja atraktiivse võrgupõhise tarne teket ja ergutada innovatsiooni ning sellest tulenevalt uute levitamismeetodite paindlikkust, et saaksid tekkida uued ärimudelid ning digitaalsed kaubad muutuksid kättesaadavaks kõikidele ELi kodanikele, sõltumata sellest, millises liikmesriigis nad asuvad, ning et sealjuures võetaks arvesse võrgu neutraalsuse põhimõtet;
6. soovib ELi tasandil kasutusele võtta tervikliku lähenemisviisi, mis peaks hõlmama õiguste omanike, interneti levitamisplatvormide ja internetiteenuste pakkujate tugevamat koostööd, et edendada kasutajasõbralikku ja konkurentsivõimelist juurdepääsu audiovisuaalteostele;
7. tunnistab samas, et piraatlus jääb probleemiks isegi siis, kui on olemas seaduslikud alternatiivid, ning seega peaks autoriõigustega kaitstud kultuurimaterjalide seaduslikku internetis kättesaadavust täiendama autoriõiguste arukam jõustamine internetis, kusjuures järgitaks täielikult põhiõigusi, iseäranis teabe- ja sõnavabadust, isikuandmete kaitset ja eraelu puutumatus ning lihtsalt kaitstuse põhimõtet;
8. toetab sellise õigusraamistiku loomist, mis hõlbustaks orbeoste digiteerimist ja ühtsel digitaalsel turul laialdaselt levitamist, kuna see on üks tähtsamaid meetmeid Euroopa digitaalarengu tegevuskavas, mis on osa strateegiast „Euroopa 2020“;
9. tuletab meelde Euroopa digitaalse raamatukogu tähtsust ning on seisukohal, et liikmesriigid ja kultuuriasutused peaksid pöörama suuremat tähelepanu selle kättesaadavaks ja nähtavaks tegemisele;
10. rõhutab, et liikmesriikide ja ELi piirkondade vaheline digitaalne lõhe on tõsine ühtse digitaalse turu arengut pärssiv tegur; nõuab seetõttu lairiba internetiühenduse laiendamist üle kogu ELi, et parandada e-teenuste ja uute tehnoloogiate kättesaadavust;
11. on seisukohal, et kultuuripärandi digiteerimine ja säilitamine ning sellele laiema juurdepääsu tagamine pakub väga suuri majanduslikke võimalusi ja on oluline eeltingimus kultuuri ja loovusega seotud suutlikkuse suurendamiseks Euroopas ning Euroopa tööstuse osalemiseks selles valdkonnas; toetab seetõttu komisjoni 27. oktoobri 2011. aasta soovitusi kultuurimaterjali digiteerimise, sellele sidusjuurdepääsu tagamise ja selle digitaalse säilitamise kohta ning toetab ettepanekut töötada sellega seoses välja ajakohane meetmete pakett;
12. tuletab meelde, et õiguste omanikele tuleb tagada audiovisuaalsete materjalide internetis levitamise eest kohane tasu; märgib, et kuigi seda õigust tunnustatakse Euroopa tasandil alates 2001. aastast, ei ole ikka veel tagatud kohane tasu teoste internetis kättesaadavaks tegemise eest;
13. on seisukohal, et see tasu peaks aitama ergutada loovust, suurendada Euroopa konkurentsivõimet ning võtta arvesse asjaomase valdkonna iseärasusi, mitmesuguste sidusrühmade huve ning vajadust tunduvalt lihtsustada lubade andmise korda; kutsub komisjoni üles edendama koostöös kõikide sidusrühmadega n-õ alt üles lahendusi, et jätkata konkreetsete ELi õigusnormide täiustamist;
14. on seisukohal, et Euroopa tasandil on vaja ajakohast teavet lubade andmise tingimuste,

loomanike ja repertuaaride kohta ning vaja on ulatuslikke uuringuid, et suurendada läbipaistvust, välja selgitada probleemid ning leida selged, tõhusad ja kohased mehhanismid nende lahendamiseks;

15. palub komisjonil kiirendada õiguste kollektiivset haldamist käsitleva direktiivi eelnõu ettevalmistamist ning seejuures arvesse võtta ka audiovisuaalvaldkonna eripära, ning on seisukohal, et see ettepanek peaks soodustama läbipaistvuse ja hea valitsemistava reeglite ühtlustamist;
16. kiidab heaks komisjoni ettepaneku uue programmi „Loov Euroopa” kohta, milles rõhutatakse, et internetil on audiovisuaalteoste levitamisele ka heas mõttes suur mõju, sest see aitab eeskätt jõuda uute sidusrühmadeni nii Euroopas kui ka väljaspool Euroopat ning suurendab sotsiaalset ühtekuuluvust;
17. rõhutab asjaolu, et komisjoni aruandes direktiivi 2001/29/EÜ kohaldamise kohta tuvastati liikmesriikides erinevusi artikkelite 5, 6 ja 8 sätete rakendamisel, millest tulenevalt on lahknevusi ka liikmesriikide kohtute tõlgenduses ja otsustes; tuleb meelde, et need on muutunud asjaomase kohtupraktika osaks;
18. palub komisjonil jätkata ranget järelevalvet direktiivi 2001/29/EÜ kohaldamise üle ning Euroopa Parlamendile ja nõukogule perioodiliste aruannete esitamist järelevalve tulemuste kohta;
19. palub komisjonil pärast kõikide oluliste sidusrühmadega konsulteerimist läbi vaadata direktiiv 2001/29/EÜ, et sõnastada artikkelite 5, 6 ja 8 sätteid täpsemalt ning tagada liidu tasandil õigusraamistiku ühtlustamine selles osas, mis puudutab autoriõiguste kaitset infoühiskonnas.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	24.4.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 47 -: 5 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Gabriele Albertini, Amelia Andersdotter, Josefa Andrés Barea, Zigmantas Balčytis, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Reinhard Bütikofer, Maria Da Graça Carvalho, Jürgen Creutzmann, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Vicky Ford, Gaston Franco, Adam Gierek, Norbert Glante, Robert Goebbels, András Gyürk, Fiona Hall, Edit Herczog, Kent Johansson, Romana Jordan, Krišjānis Kariņš, Lena Kolarska-Bobińska, Judith A. Merkies, Jaroslav Paška, Aldo Patriciello, Vittorio Prodi, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Jens Rohde, Paul Rübig, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Patrizia Toia, Claude Turmes, Niki Tzavela, Marita Ulvskog, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Kathleen Van Brempt, Alejo Vidal-Quadras
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Maria Badia i Cutchet, Yves Cochet, Ioan Enciu, Vicente Miguel Garcés Ramón, Roger Helmer, Jolanta Emilia Hibner, Yannick Jadot, Seán Kelly, Eija-Riitta Korhola, Werner Langen, Zofija Mazej Kukovič, Vladimír Remek, Silvia-Adriana Țicău

3.5.2012

ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS

kultuuri- ja hariduskomisjonile

audiovisuaalteoste internetis levitamise kohta ELis
(2011/2313(INI))

Arvamuse koostaja: Piotr Borys

ETTEPANEKUD

Õiguskomisjon palub vastutaval kultuuri- ja hariduskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tunneb heameelt komisjoni peetavate konsultatsioonide üle, mis said alguse pärast roheline raamatu avaldamist, ja asjaolu üle, et komisjon tunnustab audiovisuaalsektori eripära seoses litsentsimise mehhanismidega, mis on sektori jätkuvat arengut silmas pidades olulised nii kultuurilise mitmekesisuse kui ka Euroopa tugeva audiovisuaaltööstuse edendamisel digitaalsel ühtsel turul;
2. rõhutab, et internetipõhine kasutamine võib kujutada endast tõelist võimalust Euroopa teoste, eelkõige audiovisuaalteoste paremaks levikuks ja levitamiseks tingimustes, kus seaduslik pakkumine saab areneda tervistava konkurentsi keskkonnas, mis takistab tulemuslikult kaitstud teoste ebaseaduslikku pakkumist;
3. tuletab meelde, et „üldsusele edastamise” ja „üldsusele kättesaadavaks tegemise” ainuõiguste ärieesmärgil kasutamisega püütakse kaubandusliku edu korral luua rahalisi vahendeid, et rahastada tulevast projektide tootmist ja levitamist ning edendada seega mitmekesise ja püsiva uute filmide pakkumise olemasolu;
4. toonitab vajadust tagada paindlikkus ja koostoimimisvõime audiovisuaalteoste levitamisel digitaalsete platvormide kaudu, et reageeringuna turunõudlusele laiendada audiovisuaalteoste seaduslikku internetipõhist pakkumist, samuti edendada piiriülest juurdepääsu muudest liikmesriikidest pärit sisule, tagades samal ajal autoriõiguse järgimise;
5. toonitab vajadust Euroopa ja riiklike hariduskampaaniate järele, mille eesmärk on tõsta teadlikkust intellektuaalomandiõiguste tähtsusest ning olemasolevatest seaduslikest

kanalitest, mille kaudu levitatakse audiovisuaalteoseid internetis; juhib tähelepanu asjaolule, et tarbijaid tuleks nõuetekohaselt teavitada intellektuaalomandiõigustega seotud küsimustest, mis võivad tõstatada failide jagamise kasutamisel pilvandmetöötuse teenuste abil;

6. kutsub komisjoni üles võimaldama tööstusel katsetada innovatiivseid levitusvahendeid, et kasutada ära võimalikke eeliseid eri territooriumitel ja nende vahel ning kasutusaknaid, eelkõige Euroopa Parlamendi poolt 2011. aasta novembris heaks kiidetud audiovisuaalteoste levitamist käsitleva ettevalmistava tegevuse rakendamise kaudu;
7. juhib tähelepanu asjaolule, et Euroopa autoriõiguste *acquis communautaire* ei välista iseenesest vabatahtlikke mitut territooriumi hõlmavaid või üleeuroopalisi litsentsimismehhanisme, kuid et kultuurilised ja keelelised erinevused liikmesriikide vahel, samuti ka erinevused siseriiklike eeskirjade, sh intellektuaalomandiga mitte seotud eeskirjade vahel tingivad vajaduse paindliku ja täiendava Euroopa tasandi lähenemisviisi järele, et liikuda edasi digitaalse ühtse turu suunas;
8. rõhutab, et territoriaalsete tootmise ja levitamise skeemide kasutamise võimalus peaks digitaalses keskkonnas kehtima jääma, kuna audiovisuaalturu korralduse niisugune vorm näib moodustavat Euroopa audiovisuaal- ja kinematograafiateoste rahastamise aluse; sellega seoses peaks mitut territooriumi hõlmav litsentsimine jääma vabatahtlikuks;
9. on arvamusel, et kui audiovisuaalteoste digitaalsel ühtsel turul on võimalik ergutada ja edendada jätkusuutlikku mitut territooriumit hõlmavat litsentsimist, peaks see hõlbustama turupõhiseid algatusi; toonitab, et digitaaltehnoloogiad pakuvad uusi ja innovatiivseid võimalusi pakkumise kohandamiseks ja rikastamiseks iga turu puhul ning tarbijanõudlusele vastamiseks, sh vajadustele kohandatud piiriüleste teenuste puhul; nõuab niisuguste digitaaltehnoloogiate paremat ärakasutamist, mis peaksid kujutama endast hoolauda nii seaduslike pakkumiste eristamisele kui ka mitmekordistumisele;
10. rõhutab digitaaloskuste ja meediakirjaoskuse edendamise tähtsust kõigi ELi kodanike jaoks, sealhulgas puuetega, nt kuulmispuudega inimeste jaoks, kuna see etendab ühiskonnas osalemises ja demokraatlikus kodakondsuses olulist rolli; tuletab meelde olulist rolli, mida täidab siinkohal avalik-õiguslik meedia osana oma avalikust teenusest;
11. palub komisjonil esitada seadusandliku algatuse autoriõiguse kollektiivse haldamise kohta, mille eesmärk on tagada õiguste kollektiivse haldamise ühingute parem vastutus, läbipaistvus ja valitsemistava, samuti tõhusad vaidluste lahendamise mehhanismid, ning selgitada ja lihtsustada litsentsimise süsteeme muusikasektoris; rõhutab sellega seoses vajadust eristada selgelt eri tüüpi sisude litsentsimise korda, eriti audiovisuaal-/kinematograafiateoste ja muusikateoste puhul; tuletab meelde, et audiovisuaalteoste litsentsimine toimub eraldiseisvate lepinguliste kokkulepete alusel, mõnel juhul koos tasunõuete kollektiivse haldamisega;
12. palub komisjonil hinnata autoriõiguse valdkonnas kehtiva õigustiku kohaldamist ning võtta arvesse Euroopa Kohtu kogu ELi hõlmavat audiovisuaalteenuste kättesaadavust

käsitleva *Premier League*'i kohtuasja¹ hiljutise otsuse mõju;

13. juhib tähelepanu asjaolule, et pilvandmetöötluse teenuste arendamine autoriõigusega kaitstud sisu jaoks võib tuua kaasa uusi väljakutseid, näiteks seoses niisuguste muusikapalade seaduslike ja ebaseaduslike koopiade eristamisega, mida tarbijad võivad üles laadida; rõhutab, et sisu peaks olema kättesaadav vaid tarbijatele, kes on selle seaduslikult ostnud, märkides, et individuaalsed juurdepääsukoodid on tõhusad vahendid selle tagamiseks;
14. rõhutab vajadust leida lahendused, mis võimaldavad autoritele ja teose esitajatele tagada nende teoste internetipõhisest kasutamisest saava majandusliku tulu õiglase ja tulemusliku jaotuse;
15. nõuab kindlalt, et audiovisuaalteoste internetis kasutamisega seoses on oluline, et asjaomased autorid ja esitajad saavad õiglast ja proportsionaalset tasu, nt individuaalsete lepingute, kollektiivlääbirääkimiste teel saavutatud kokkulepete või kollektiivse haldamise mehhanismide kaudu;
16. rõhutab, et internetipõhiste maksesüsteemidega seotud probleemidega, näiteks puudulik koostalitlusvõime ja mikromaksete kõrge hind tarbijatele, tuleks tegeleda eesmärgiga töötada välja lihtsad, innovatiivsed ja kulutõhusad tarbijatele ja digitaalsetele platvormidele kasulikud lahendused;
17. palub komisjonil kiiremas korras esitada uuringu, et käsitleda riiklikul tasandil kasutatavate autorite ja esitajate tasustamise eri mehhanismide erinevusi, et koostada parimate tavade loetelu;
18. rõhutab vajadust kohaldada internetis ja väljaspool võrku müüdavatele kultuurilistele audiovisuaalteostele sama käibemaksumäära; on arvamusel, et kultuurilasele veebisisule, mida müüb ELis asutatud pakkuja ELis elavale tarbijale, vähendatud käibemaksumäärade kohaldamine suurendaks digitaalsete platvormide atraktiivsust; tuletab sellega seoses meelde oma 17. novembri 2011. aasta resolutsiooni käibemaksu käsitlevate õigusaktide ajakohastamise kohta digitaalse ühtse turu edendamiseks² ja 13. oktoobri 2011. aasta resolutsiooni käibemaksu tuleviku kohta³;
19. rõhutab võrgu neutraalsuse olulisust, et tagada kiiretele võrkudele võrdne ligipääs, mis on seaduslike internetipõhiste audiovisuaalteenuste kvaliteedi jaoks otsustava tähtsusega;
20. kutsub komisjoni üles leidma mehhanisme Euroopa filmipärandi säilitamisega tegelevates asutustes hoitava arhiveeritud audiovisuaalmaterjali kättesaadavuse edendamiseks; märkimisväärne osa Euroopa audiovisuaalmaterjalist ei ole kaubanduslikult kättesaadav põhjustel, mis on sageli seotud väheneva tarbijahuvi ja piiratud kõlblikkusajaga;
21. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles edendama lahendusi, mille eesmärk on toetada kõnealuste tööde digiteerimist, säilitamist ja kättesaadavust hariduslikel eesmärkidel, sh

---

¹ 4. oktoobri 2011. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-403/08 ja C-429/08: *Football Association Premier League and Others*, EKLiis veel avaldamata.

² P7_TA-PROV(2011)0513.

³ P7_TA-PROV(2011)0436.

piiriüleselt;

22. on arvamusel, et uusi tehnoloogiaid võiks kasutada õiguste selgitamise lihtsustamiseks; tunneb sellega seoses heameelt audiovisuaalteose rahvusvahelise standardnumbri (ISAN) algatuse üle, mis muudab lihtsamaks audiovisuaalteoste ja õiguste omajate tuvastamise; kutsub komisjoni üles kaaluma niisuguste meetmete rakendamist, mis hõlbustavad ISAN-süsteemi ulatuslikumat kasutamist.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	26.4.2012
Lõpphääletuse tulemus	+ : 21 - : 0 0 : 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Raffaele Baldassarre, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Christian Engström, Marielle Gallo, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sajjad Karim, Antonio López-Istúriz White, Jiří Maštálka, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Francesco Enrico Speroni, Dimitar Stoyanov, Rebecca Taylor, Alexandra Thein, Cecilia Wikström, Tadeusz Zwiefka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Piotr Borys, Sergio Gaetano Cofferati, Vytautas Landsbergis, Eva Lichtenberger, Axel Voss

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	10.7.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 26 -: 0 0: 4
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Zoltán Bagó, Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Silvia Costa, Santiago Fisas Aixela, Lorenzo Fontana, Mary Honeyball, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Emilio Menéndez del Valle, Katarína Neved'álová, Doris Pack, Chrysoula Paliadeli, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Emil Stoyanov, Hannu Takkula, László Tőkés, Helga Trüpel, Marie-Christine Vergiat, Milan Zver
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Ivo Belet, Nessa Childers, Nadja Hirsch, Seán Kelly, Iosif Matula, Mitro Repo
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Evžen Tošenovský